Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2023/2820

18.12.2023

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/2820

z dne 15. decembra 2023

o zagotavljanju nujne finančne pomoči v kmetijskih sektorjih, ki so jih prizadele naravne nesreče v Grčiji in Sloveniji

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ([1]) ter zlasti člena 221(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/1465 ([2]) je bila več državam članicam, tudi Grčiji in Sloveniji, zagotovljena nujna finančna pomoč v kmetijskih sektorjih, ki so jih prizadeli specifični problemi, ki vplivajo na ekonomsko sposobnost preživetja kmetijskih proizvajalcev, vključno z nekaterimi neugodnimi vremenskimi dogodki. Po začetku veljavnosti navedene izvedbene uredbe so se nedavno v Grčiji in Sloveniji zgodile nove izredne naravne nesreče, ki so vplivale na ekonomsko sposobnost preživetja kmetijskih proizvajalcev.

(2) Avgusta in septembra 2023 so se deli Grčije soočali z doslej najobsežnejšimi požari v naravi, katerim so sledile poplave, ki so močno vplivale na kmetijska zemljišča v prizadetih regijah.

(3) Slovenija je med 3. in 4. avgustom 2023 zabeležila izjemne količine padavin in hudih neviht, ki so povzročile zemeljske plazove in poplave, ki so negativno vplivale na znaten del kmetijskih zemljišč navedene države članice.

(4) Čeprav obstajajo znaki, da se podobni dogodki pojavljajo zaradi vse večjih tveganj za kmetijstvo, povezanih s podnebnimi spremembami, je bila intenzivnost teh dogodkov v Grčiji in Sloveniji izjemna.

(5) Velika škoda, ki so jo navedeni dogodki povzročili kmetijskim proizvajalcem, in posledična izguba dohodka prizadetih grških in slovenskih kmetov ogrožata ekonomsko sposobnost kmetijskih gospodarstev.

(6) V skladu z Izvedbeno uredbo (EU) 2023/1465 sta Grčija in Slovenija prejeli pomoč za blažitev vpliva specifičnih problemov, ki so vplivali na kmetijske proizvajalce. Vendar ta pomoč ne zadostuje glede na obsežnost in resnost škode, ki so jo proizvajalci utrpeli zaradi izrednih vremenskih dogodkov, ki so se zgodili poleti 2023. Zato bi bilo treba sprejeti nov izredni ukrep, ki bi prispeval k reševanju specifičnih problemov po teh dogodkih.

([1]) UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/1465 z dne 14. julija 2023 o zagotavljanju nujne finančne pomoči v kmetijskih sektorjih, ki so jih prizadeli specifični problemi, ki vplivajo na ekonomsko sposobnost preživetja kmetijskih proizvajalcev (UL L 180, 17.7.2023, str. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1465/oj).

(7) Opisane težke razmere pomenijo specifičen problem v smislu člena 221 Uredbe (EU) št. 1308/2013, ki ga ni mogoče takoj obravnavati z ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 219 ali 220 navedene uredbe. Razmere niso posebej povezane z edinstvenimi motnjami na trgu ali njihovo nevarnostjo. Prav tako niso povezane z ukrepi za boj proti širitvi bolezni živali ali izgubi zaupanja potrošnikov zaradi tveganj za zdravje ljudi, živali ali rastlin.

(8) Zneske, ki bodo na voljo Grčiji in Sloveniji, bi bilo treba določiti tako, da se upošteva teža Grčije in Slovenije v kmetijskem sektorju Unije na podlagi neto zgornjih mej za neposredna plačila iz Priloge V k Uredbi (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) ter vpliv nedavnih dogodkov na navedene države članice.

(9) Grčija in Slovenija bi morali pomoč razdeliti po najučinkovitejših kanalih na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, ki upoštevajo obseg težav in gospodarsko škodo, s katerimi se soočajo zadevni kmetje. Zagotoviti bi morali, da so kmetje končni upravičenci pomoči, in preprečiti kakršno koli izkrivljanje trga ali konkurence.

(10) Glede na to, da bi zneski, dodeljeni Grčiji in Sloveniji, obravnavali samo del gospodarskih težav, s katerimi se soočajo kmetje, bi bilo treba navedenima državama članicama dovoliti, da proizvajalcem dodelijo dodatno nacionalno pomoč pod pogoji in v rokih, ki jih določa ta uredba.

(11) Da bi Grčiji in Sloveniji omogočili prožnost pri razdeljevanju pomoči, tako da bi se upoštevale okoliščine zadevnih kmetov, bi jima bilo treba dovoliti, da pomoč kumulirata z drugo pomočjo, financirano iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, ne da bi kmetje prejeli prekomerna nadomestila.

(12) Da bi se izognili prekomernim nadomestilom, bi morali Grčija in Slovenija upoštevati podporo, dodeljeno v okviru drugih nacionalnih instrumentov podpore ali instrumentov podpore Unije ali zasebnih shem v odziv na zadevno premoženjsko izgubo.

(13) Iz proračunskih razlogov bi morala Unija financirati odhodke, ki jih imata Grčija in Slovenija v okviru tega izrednega ukrepa, le, kadar se takšni odhodki izvršijo do datuma za upravičenost odhodkov. Pomoč za ta izredni ukrep bi bilo zato treba plačati do 31. maja 2024.

(14) Grčija in Slovenija bi morali Komisiji sporočiti podrobne informacije o izvajanju te uredbe, da bi Uniji omogočile spremljanje učinkovitosti ukrepa, uvedenega s to uredbo.

(15) Da bi kmetje pomoč prejeli čim prej, bi moralo biti Grčiji in Sloveniji omogočeno, da začneta to uredbo izvajati takoj. Zato bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

(16) Ukrep iz te uredbe je v skladu z mnenjem Odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Grčiji je pod pogoji iz te uredbe na voljo pomoč Unije v skupnem znesku 43 082 500 EUR za izredno pomoč kmetom, Sloveniji pa v skupnem znesku 8 585 500 EUR.

([3]) Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

2. Grčija in Slovenija uporabita zneske iz odstavka 1 za ukrepe, katerih namen je najbolj prizadetim kmetom nadomestiti premoženjsko izgubo, ki vpliva na njihovo sposobnost preživetja.

3. Ti ukrepi se sprejmejo na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, ki upoštevajo premoženjsko izgubo prizadetih kmetov in zagotovijo, da zadevna plačila ne povzročajo izkrivljanja trga ali konkurence.

4. Če kmetje niso neposredni prejemniki plačil pomoči Unije, Grčija in Slovenija zagotovita, da se nanje v celoti prenesejo gospodarske koristi pomoči Unije.

5. Odhodki, ki jih krijeta Grčija in Slovenija iz odstavka 1 v zvezi s plačili za ukrepe iz odstavka 2, so upravičeni do pomoči Unije le, če se navedena plačila izvršijo do 31. maja 2024.

6. Ukrepi iz te uredbe se lahko kumulirajo z drugo pomočjo, financirano iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

7. Grčija in Slovenija lahko za ukrepe, sprejete na podlagi odstavka 2, dodelita dodatno nacionalno pomoč v višini do največ 200 % zadevnega zneska iz odstavka 1, in sicer na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, pod pogojem, da plačila ne povzročajo izkrivljanja trga ali konkurence.

8. Da bi se izognili prekomernim nadomestilom, Grčija in Slovenija pri dodeljevanju pomoči na podlagi te uredbe upoštevata podporo, dodeljeno v okviru drugih nacionalnih instrumentov podpore ali instrumentov podpore Unije ali zasebnih shem v odziv na zadevno premoženjsko izgubo.

Člen 2

1. Grčija in Slovenija nemudoma in najpozneje do 29. februarja 2024 Komisiji v zvezi z ukrepi, izvedenimi na podlagi člena 1, sporočita:

(a) opis ukrepov, ki jih je treba sprejeti;

(b) merila, ki sta jih uporabili za določitev metod za dodeljevanje pomoči, in utemeljitev za porazdelitev pomoči med kmete;

(c) načrtovani učinek ukrepov za nadomestilo kmetom za premoženjsko izgubo;

(d) ukrepe za preverjanje, ali je načrtovani učinek ukrepov dosežen;

(e) ukrepe za preprečevanje izkrivljanja konkurence in prekomernih nadomestil;

(f) napoved plačil odhodkov Unije, razčlenjenih po mesecih do 31. maja 2024;

(g) stopnjo dodatne pomoči, ki se dodeli v skladu s členom 1(7);

(h) ukrepe, sprejete za nadzor upravičenosti kmetov in zaščito finančnih interesov Unije.

2. Najpozneje do 15. oktobra 2024 Grčija in Slovenija Komisiji sporočita skupno višino zneskov, izplačanih na ukrep, kadar je ustrezno, razčlenjeno po pomoči Unije in dodatni nacionalni pomoči, število in vrsto upravičencev ter oceno učinkovitosti ukrepa.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. decembra 2023

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN